

DICTIONARIUM

LATINOGERMANICVM, VOCES PROPE-
modum uniuersas in autoribus Latinæ linguæ
probatis, ac uulgò receptis occurrentes Ger-
manicè explicans, magno labore pridem
concinnatū, nunc autem reuifum, ca-
stigatū & auctum non mediocri-
ter, Petro Dasypodio autore.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

GERMANICAE DITIONES IUXTA SERIEM
literarum digestæ, expositæq; uocabulis latinis, opus plane
nouum, & apprimè commodum studiosis,

NOMINA LOCORVM ET AMNIVM
Germania, præterea Mensurarum, Ponderum, Numi-
smatum, atq; id genus rerum aliarum, uti uersa pagel-
la recensentur sub suo quæq; titulo, interpretata.

ARGENTORAT PER
Vendelinum Rihelium. Anno
M. D. XXXVI.

Tegernsee

Cum Priuilegio Regio
ad quinquennium.

*Tegriensis cenoby Ego sum. Emptus Anno a
Christo Nato Septimo & Trigesimo
supra sesquimillesimum. F. M. P*

STVDIOSIS LITERARVM ADOLESCEN-
tibus per Germaniam Iacobus Bedrotus S. D.

S

I Iulio Polluci certa indubie ratio cōstitit, ut Di-
ctionarium suum non una epistola, sed denis (in
tot enim libros digessit) Cōmodo Cæsari nuncu-
paret, multo iustius ego Lexicon istud dedicare
uobis adolescentes optimi, adeoq; gratulari pos-
sum, quorū scilicet studijs, quod ad uoces latinas proprie uer-
nacula exprimēdas attinet, pulchre hac opera consultum est.
Patrum memoria in scholis terebantur Dictionaria & re &
nomine barbara, Quod quidem seculo adeo barbaro, & quo
nihil recte ac suo ordine docebatur, factum esse nemo mirabi-
tur. At nunc quum nullum non doctrinæ genus suos habeat
uindices, & diuina quadam *ἀγωνία* & non disciplinæ mo-
do omnes, sed & linguæ in suum locum restituantur, mirari
mihi subit è Germanis neminē extitisse, qui rei adeo utili ma-
nus admoueret. Quam uero luculenta studiosorū fraude ne-
glectum id hætenus sit, nihil hic attinet referre. Accidisse ego
sanè idē hac in re existimo, quod usuuenire solet ferè, ut dum
pessima ita in ordinē redigimus, ut obsolescant, serius q̄ con-
ueniebat, in istorū locum meliora substituamus: ut cunq; inte-
rea sint, qui quibus rationibus in publicū succurri possit, apud
se consilia agitent. Verum dum alius alium expectat, frustra
expectamus omnes. Atq; hoc magis laudādus est Petrus Da-
sypodius noster, uir & multæ lectionis & iudicij exacto, atq;
adeo natus ad pubem literariam recte instituendam, qui cum
improbe ab amicis urgeretur, ut non tantū suæ scholæ, cui ma-
gna cum laude præest, sed & cæteris cōsuleret, id laboris tan-
dem suscepit, ac susceptum summa fide ac diligentia absoluit.
Vestrum itaq; erit optimi adolescentes uestram erga bene me-
rentes gratitudinē declarare. Istuc uero fiet, si annis his meli-
oribus, & omni cura liberis, indefesse excolere ingenia perga-
tis. Ita em̄ & rationibus uestris optimè cōsuletis, & eruditos,
ut quotidie in usum uestrum id genus elucubrationes edant,
inuitabitis, Valete.

PETRVS DASY

PODIVS ABQVO LECTORIS.

Nno superiore, si meministi lector optime Dictionarium hoc Latinogermanicum à me, quantum in re subita homo plurimum alioquin occupatus præstare potuit, diligenter quidem ex primæ notæ scriptoribus latinæ linguæ collectū, haud dum tamen ad unguem seuerum, quod aiunt, examinatum præcipitata opera diuulgauit Typographus, sibi in eo potius quam meum consilium secutus, quandoquidem ego neutiq̃ maturuisse satis opus, nec illi manum accessisse supremam subinde conquerebar. Cæterum quibus uterq̃ causis adductus ego primus ut hoc seculo uere, si literarum interpolata studia respicias, aureo librum huiusmodi scribendum susceperim, ille ut rudem, & impolitum adhuc in uulgus protinus ædiderit, hic multis commemorare rursus non duxi magnopere necessarium. Cum istud in priore partim æditione fecisse me putem, partim cordatus quisq̃ secum ipse perpendere queat. Illud tamen in præsentia monuisse fortasse profuerit, eundem librum longe maiore, quod utrunq̃ nostrum attinet, cura formatum nunc denuo prodire. Nam simul atq̃ futurum intellexeram sub prælum ut reuocaretur exemplar, cepi mox & ipse non tumultuante, ut antea, sed accuratius paulo totum opus à capite ad calcem usq̃ relegere, pauca quædam inducens interim, nonnulla etiam mutans, plurima uero adiiciens, quorum de numero sunt præcipue Locorū, & Annium in Germania, præterea Mensurarum, Ponderum, Numismatum, rerumq̃ aliarum uocabula, tituli seu generis eiusdem crassius, hoc est propriè magis enarrata, & seorsum deniq̃ iuxta literarum seriem posita, quo facilius in promptu citra quærendi tedium haberent, si qui forte requirerent. Accessit & hoc, uelut alterum opus, quod uiri doctissimi Ludouici Viuis consilium secuti dictiones etiam uulgares, ac patrias uice uersa

latinis postea præponēdas curauimus, non sine iudicio & in-
dustria singulari, ut quicquid tandem incideret, non diu sub-
sistere cogeretur, aut dubitare studiosus, sed alterutra statim
lingua facile, quod opus scitu fuerat, inuenire posset. Porro
minus grauatim tantū laboris exhausimus posteaquam no-
stram operam studia iuuentutis promouere nō nihil, nec im-
probari hominibus etiam doctis certo sit exploratum.

Tu quicquid est boni consule lector, ac uale

ἰν Ἰουλιῶσι. Argentorati sexto Calen-

das Martij. Anno

M. D. XXXVI.

IOANNES SAPIDVS

Iuuentuti Germanicæ.

Quam rem quæq; suo Romanæ dictio linguæ

Sensu nostrati reddita uoce notet,

Vt cito dignoscas, certam feret iste libellus

Et simul optatam semilatinus opem.

Sæpius ergo legas scriptum tibi Teutona pubes,

Si bene uis studijs consuluisse tuis.

AD PVBBM GERMANICAM

Petrus Dasypodius.

Huc huc qui cupis eruditionem

Castis iungere moribus puelle,

Et statim bene nosse, quod necesse est,

Quid uox significet latina quæq;

En certò explicat hic liber, Proinde

Castis iungere moribus puelle

Huc huc qui cupis eruditionem.

Ioannis Hospiniani Steinani adolescentis in
Petri Dasypodij Dictionarium carmen.

En studijs recte cupiens Germanica pubes
 Consuluisse tuis munere rursus adest.
Munere quod tibi non calabris aduexit ab oris,
 Quale nec hospitibus fert polyphemus atrox.
Quin æquum, aut maius potius, pretiosius atq;
 Coeperit Eurystheus quàm Amphitriomade.
Stelligerum scapulis dum nixus Atlantis olympum
 Hesperidum ex hortis aurea mala petit.
Tale Dasypodius dico tibi munus ab ipso
 Aonidum luco protulit euge sacro.
Et quod præterijt primo breuitate coactus
 Temporis, huic solidè est addita summa manus,
Auctum, illustratum, miroq; labore uolutum
 Hinc, atq; hinc donec nobile prodit opus
Hinc tibi quàm belle cupiat pius ille Magister
 Perspicuè haud leua prædita mente uides.
Vos igitur iuuenes simul accurratis adulti
 Hoc opus accitum, turba & epheba simul,
Quicquid & offendes, cuius tibi proderit usus
 Hæc, ad quam fugias ancora sacra tibi.